

Ti Mangiturong

VOL. IV

^c MAY, 1940, WAILUKU, MAUI, T. HI

NUMBER 5

Nagun-odan Ti Kinalikaguman A Panagbal-laigi Ti Black-out Iti Amin A Purpuro Ditoy Hawaii

**NAIMATANGANEN TI DAKKEL
AYAT UMILI NGA AGSANAY**

Babaen ti panagtittinnilong dagiti amin nga tattao a civil nga pannakapasipnget amin ng aluglugar a pegged bal-laigi ti kinalikagomah dagiti agturay iti militar ken makipagnaed ditoy Purpuro ti Hawaii, nabanag a sibangan ti Teritorio ti Hawaii.

QUIRINO KEN MARCOS
NAG-APELO ITI CORTE

INADAL NI FICAL GENERAL
AUXILIAR NO RUMBENG
A MAIPATEG

Idi Abril 19 isó ti pananginatag da Quirino Lizardo ken Ferdinand Marcos ti panagapelo da iti Corte Suprema iti impatay a dusa ti Juzgado de Primera Instancia sadiáy La-oag, I. Norte gapot ipapatay daydi DTM. Asambleístá Julio Nalundasan a taga Batas. Ni Quirino Lizardo madusa iti pannakabalod ingnanat' bi-ag na, ket ni Ferdinand Marcos mabalod iti 17, a tawen uppat a bulan.

Asipod ta pagda kayat tin
mapupok iti digbaladon tate
ammo da nga awan basol da,
intadang da ti makaallwaksay
ket iti kasta da, agpapan awan
gan ti Corte Suprema. Ina-
wat ni Fiscal General Auxiliari
Fidel Ibañez ti kiddaw ti pa-
nangianza da, ngem inad-adala
da ken Ruperto Kapunan Jr.
nga abogado iti bilangin ti Bu-
reau de Justicia no mapategat
dawa nga dawaw wemno saan.

Iti si surar a nangilangandau da Lizardo ken Marcos ti kidadaw da nga agfianza, nailanad ti tal-lo a bagag a pagbayatay da: (1) nga ti basol a nakaidaroman da sagman a Ciso capital wenna ~~panagpagbayat~~ kuma, (2) ket uray pay ket kuma no caso capital ti nakailanagan da, ti Corte Suprema addaan iti pamakabalin a mangpalubos wenna di mangipulubos ti panagfianzaan; (3) ket ti caso ni Ferdinand Marcos kaanoman saan a maddusan iti pena capital, ananata, addaan iti kalinteg nga agfianza, babaeen ti pamanunotan ti Corte Suprema.

NAAPPRES TI POLITICA
SADIAY CANDON. 1. SUR

Adayo pay lat bassit ti panagpipilian it kina Mayor sadiay Candon, ngem madamdamagen ti kinaappres ti po-

litica nga mapapagnan to ga-
pó ití kinabiledag dagiti agsasa-
lital to nga isuda dagitoy: Ma-
yör Valentin Abaya kayát na
ti agreelección, Conrado Lique-
te a mag Mayor metten, ken
Fernando Guirnaida a mangi-
pangpangulo ka dagiti maki-

Ti agdama nga Mayor kayat na ti aglayon, tapno mailutloy na kanó dagiti pangtednan nga trabaho, kas ti panna-kapasayaat ti balay ti Municipio n ga agpatég iti P10,000 ken panna-kaibangon ti baró n pagpartian nga agpatég mo iti P7,000.

TAWAG ITI TAWAGA MAIKA 56

MAYO 1, 1940

Sidayayaw kami manén a mangipakaammó ken ka nga dagitóy sumaganád a kakabsat tayó masapol dan ti tulong wenno Beneficio, kas nalkari ken sagudayer ti paglinteragan tayó:

[illegible]

Francisco Ibarra, taga Waiipahu.
Maurio Tura, taga Honouliuli Ranch.
Maximo Valdez, taga Paia.
Francisco Naresima, taga Honouliuli R.
Rodolfo Naei, taga Kekaha.
Victoriano Aquino, taga Aiea.
Bernardino Abad, taga Wahiia.
Herkan Kani, taga Kanehuli.
Tendora Mendez, taga Wailupe.
Ramon Forsyth, taga Lanai.

Eustaquio Barawidan, taga Lahaina
 Eufonio Barawidan, taga Lahaina
 Pastor Jacob, taga Kahuku
 Justo Gattin, taga Kahuku

NAGCASAB

Luis Navarro Laga - wance,

Nagkaykaysan si Junia directiva tayo ng 3:00 ng hapon
 Si Senela, \$4,000 DOBLE, kel \$8,000 ng TRIPLE a masa
 paghi batang. Di kay kuma nagard, gayab ng pinalod
 paghi tulug yo, tayo mated to metica ka sagit nakai
 karan di na kakaabst tayo. - Ligidapen yo nga 55 nga
 adaw laang, mampio la nga fecha, ka mated ka dakayo
 nga plazo ti pangasinan ti tulug yo.
 Maikakalaga ka dakayo ti anap ken regia yo nga tumu-
 -one timo-kastu to mel ti mupat ka dakayo inlon da

kyo ti mabatangan nga umawat ti tulong.

Kasta mei pua paluang mi ka hakahe i ipuwany dan
 uloy, a haka dadi katapangan tay nga hira, Mrs. Petrus V.
 Litoy, Honolulu, Hawaii, ka kabahe, huyo a Sixto Acena, tuga
 a Kilauea, Kauai. Ni mei kabatayan a Jose Mori, M.C.F.C.
 Honolulu, mamiliul sel' seluhen a makatubajo
 nga mabid i seluhen a pawa
 kahezen kanihira i **ORIENTAL BENEVOLENT ASSN.**
 kahezen kanihira i **Philippine Benevolent Association, President.**

[illegible]

ti'abu nga ngayat nga ag-serrek?

Kunsán, ti danténg a damas

lalo no nagastoda met amihon
nagapay kwarta ti sociedad.
Mayse gay, Asiong ket ma-
balin kadaya nga pagpagna-

taya: Sociedad no awan pay ti. kinababa la unay ti precio ti
 nona: nauday ti ket no laban ti. copra sa ket dimteng ka da-

[illegible]

upenda met no kasidiki a nshingiraye ubuho utangira

[illegible]

ak, agurnat. An-anosak'la mamamsati Bimang, ket gu-

oy Bulbulakon, Adl. ta ho mangamatsak Ita.
 guwadaKon, kwartanan. Na Blinnong. Ala wen dios ti
 ita ilimongak met ngamin, Kumuyog, Cayong, aglato
 nak to kha met masulungan, no happyson.

Maligayang Bati Sa Oriental Benevolent Association

NOONG TAON 1935, buay ng Mayo, ang Oriental Benevolent Association ay naitatag at ngayon ang samahang ay limang taon ang gulang. Sa buay ito ay nagpakikita ng mga Opisales na ipagdiwang ang unang limang taon buhay at dailang gawin ang samahan. Dahil dito ang mga kaanib at mga kaniyag ay nagbigay ng maligayang bati alangalag sa kaniyag magsangang buhay mula noong itatag hanggang sa kasalukuyan.

Ang lahing makabuluhang bagay sa kasaysayan ng samahang ito ay walang iba kungdi ang matuling paglaki niya sa loob ng limang taon. Sa matataling pangangasiwa ng kaniyag pundador at presidente na si Gg. Philip P. Gamponia, at ang lubos na tangkilik ng mga ibang opisales ay nagkaroon siya ng mga sangas sa bawat pulo ng Hawaii. Gayon din sa lahat ng paksi ng samahan ay nagdudang ng puspos na diwa sa mga nangangasiwa na ito'y silyang sibol ng pagtatagumpay sa harap ng anomang suliranin at mga sagabal.

Ang Oriental Benevolent Association ay tunay na maybibalang na hinipan at hantungan ng kapakinabangan ng mga Pilipino dito sa Hawaii. Tunay sa kaniyag diwang pagka-benebolente, ang samahang ito ay naglalagak sa kaniyag sarili sapagkat sa kaniyag at dailang "record" na patulong sa kaniyag mga kaanib, at sa kaniyag benebolente na mga institucion sa komunidad. Sa dalisay na isipan, ang samahang ito ay maybibalang ding isang biyaya sa buhay ng mga Pilipino sa larangan ng benebolente, ekonomiya, negosio at social.

Gaya ng alin mang organisasyon, ang Oriental Benevolent Association ay nagpasulap sa lahing kalili-litang pamilya. Ngunit dahil sa patuluyang pagbabuhay ng pagod, maitubay na komplikasyon sa kaniyag, at dalisay na pagbig na makatangkilik sa lahat, ang samahang ito ay lumagat. Sa ngayon, kahit na sinong Pilipino dito sa Hawaii ay nakikita ang kaniyag umali na ayos at gawain. Dili ng pagpapagod, pagtitilig at pagasa, ang ano mang pansin, ang haharapin ay magdudulot ng biyaya sa pagpapaguran, at ito'y magiging kapakinabangan ng madla.

Kaya dapat ngan ipagdiwang at mapasasalamat ang unang limang taon na paglalang ng samahang ito. Kailangan ang mga libo-libong kaanib at mga kaniyag niya na magbigay ng kanilang malaking bati sa Presidente at sa mga Opisales na nanagutan sa lahat ng kilos at gawain ng kanilang samahan. Ang dalisay na pagasa ng lahat ay walang iba kungdi ang isa pa sanang lima, sampung at maraming taon na mabuting lungs, luwalhati at patuluyang prosperidad at paglaligking sa mga na sa silong ng kaniyag bagwa. Kahitmanawari ang umali na pagtatangkilik at kooperasyon ng lahat ay siya ding taglay na susi tungo sa kapakinabangan ng lahat.

GAWA

ANG UNANG BATAS ng buhay, sa malalim na isipan, ay PAGBIG. Ang pinto ng pagbig ay GAWA. Anomang mangyari at mangyaring mga bagay dito sa boong dagdag ay nangangailang sa pagbig. Ang pagbig may kasapi na kasund sa gulang. Ito nga ay gawa. Ang pagbig ay kailangan sundan ng paggawa, sapagkat kung walang paggawa ang pagbig ay walang diwa at pakunari lamang. Kaya ang pagbig ay dapat masundan ng diwa ng paggawa.

Maraming mga paruan na maring ipakita ang pagbig sa B. Ang tao ay hindi lamang pangmagiging ng kasaysayan o kaya karunungan maring makilala sa kaniyag kapwa. Ang tunay ay manginang na ugali, magsangal, mahihini at humalakal sa batas ng magandang asal siya ay gumagawa, kahit na hindi niya malalaman, ng mahalagang bagay sa kaniyag buhay; sapagkat ang bisa o impuhenya ng kaniyag asal ay pangagalagan ng pagbabagong umali at asal ng mga taong naglilig sa landas ng mabuting asal. Tunay, ang magandang umali ay siyang yaman at matibay na kasangkapin ng paggawa sa likha-umali ng lahat ng buhay. Gawa ay isang sangkap sa buhay na ipinaghaloh ng kalikhaan.

Ating ipang, ang isipang, ito-gawa sa larangan ng tinatawag na praktikal. Ang sino mang tao ay mayroong layo na humanap, lumikha at mapagkakita ng isang paruan na upang ang kaniyag buhay ay sumagana, lumunga at maging makabuhay. Hindi lamang sa kaniyag sering pamamahay, kungdi na saaman sa kaniyag relasyon sa kaniyag kapwa. Isang tungog, at ito ay makabuluhang tungog. Baki baki mayroong mga bati-bang natatag na mga samahan sa isang hinatawag na komunidad? Ang lahat ng ito ay mayroong, mga pangkap at gawin kahit na hindi parepareho ang kanilang mga paruan. Gaya kahitbaya ng Bay Scout, Red Cross, Anti-tuberculosis Society, at iba pa. Ang pangkap ng mga samahang ito ay lahat tungo sa ikakunlad ng buhay ng mga mamamayan. Ang kanilang paruan ay praktikal.

Upang magbig maliliwanag at espesipiko ang punong ito sa isipan ng mga mangbabasa, ay kailangang banggitin dito ang isang samahang Pilipino na umiral na ipinagkakilala sa lahat ng samahan ng mga Pilipino dito sa Hawaii. Halos bawat Pilipino saan man ay alam niya ang Oriental Benevolent Association; ayon sa lathalaing sa samahang ito, at ayon din sa lathalaing sa mga pagpapaguran, ay mayroong matatag na 20,000 Pilipino sa kaanib. At ang

MGA SARISARING BALITA

NAGKAIISANG DIBDIB NOONG ABRIL

Isa sa mga balitang makabuhayang pangyayari sa tinatawag na "society" sa buong sirkulo Pilipino sa Maui ay walang iba kungdi ang maringal na paglaligang dibdib nila magiting na Binibing Cecilia Villanueva na anak nila Mr. at Mrs. Villanueva na taga Lahaina, at ni Mr. Agripino C. Balboa na taga Lahaina din. Ang masayang okasyon ay naganap noong ika 19 ng buwan ng Abril sa Filipino Methodist Church at si Rev. B. T. Makapagal ay siyang bukas ng mga linea ng Sacramento de Matrimonio.

Sa gitna ng mga maraming panauhin na nakabibig pong ang dalawang pangyayari nagkaisa ay pumasok sa Iglesia sa tugtog ng martas para sa kasamtugan. Ang mga umantabay sa lahat ay payak ding nakabit ng mga magandang damit. Ang mga umantabay ay si Mrs. B. T. Makapagal, Matrona de Honorary Mrs. Fred Lintao, Miss Pructura Nancy Villanueva, Miss Felicidad Ade Villanueva, Miss Mary Agnes Duran, Sila Beatrice at Adeline Villanueva ang nagtaglay ng bukalak. Si Timothy Batson ang naglay ng singsing. Si Alfonso Arellano ang Best Man. Ang mga Mr. Eugenio Villanueva, ang nagkalook sa lahat.

Ang mga tagatangap sa mga pagpapuri ay si Mr. Alfonso Beleno, Mr. P. Cachola, Mr. Max Sana at Mr. Nicomedes Villanueva. Bago gising ang ceremony sa Mrs. Henry Blackstad ay naganap ng dalawang awit bagay sa "Lovers" at si Mrs. Margaret Tompkins ang tumugtog ng pinto. Mahigit isang daang panauhin ang dumalo sa kasal. Pagkatapos ng ceremony ay nagtaglay ang bagong kasal sa bahay ng mga magulang ng "bride" sa Kiawe Village at sumundon doon ang mga panauhin upang umungap lahat sa paglaligang nahanda na paglaligang din sa okasyon. Ito ay sinundan ng mga magandang tugugan at masayang awitin.

Si Mrs. Batson ay emplada sa opisina ng Oriental Benevolent Association sa Walluku, at si Mr. Batson ay kasapi sa Personnel Department ng Pioneer Mill Company, Ltd. niya ng sociedad.

matulong sa mga kaanib na nakauwi ng Pilipinas mula po tungo hitatag ang samahan ay mahigit na \$195,000. Sa mabuting pagpapaguran at mapagkakita na lahat ng kilos ng samahang ito ay mayroong isang lakas na nagpapalig sa kaniyag diwa. Ang lakas na ito ay maring tawaging PAGBIG.

Gayon din, baki sumagana at humalakal ang samahang ito? Ang pinangakagalingan ng paglaki at tibay ng anomang samahan ay na sa kaniyag pangkap, paruan, batis at pagpapagat sa kaniyag kasunduan sa mga kaanib. Nangagalang din ito sa tibay at espiritu ng paglaligking sa mga kapuri na kaanib. Kaya sa larangan ng praktikal, ang kaniyag malalaman sa kaniyag bunga. Ang kahitlahing Oriental Benevolent Association ay isang kabayo na masagana, madahon at mabunga. Ang karamihan ng mga kaanib at ang tunglo na maligay at malibigay ay pawang nagpapagat na ang palakad niya ay praktikal ng buhay.

Sa lahat ng kilos ng buhay ng sangkatauhan—maging sa larangan ng pamamahay, pamamahay, edukasyon, industriya at relihiyon—ang unang ito ay PAGBIG. Kung saan ang PAGBIG nandoon ang GAWA.

Sila ay maninirahan sa Lahaina.

Ayon sa bagong bersyon ng "draft law" ang mga Pilipino nganakuha sa draft kahit na sila ay hindi mamamayang Amerikano ay maring masigla ng mga kaniyag. Dahil ka upang makapaglaligking sa pamahalaan sa panahon ng digmaan. Sa kapanahunan ay maraming rin ang nagboluntario sa kawa ng mga Pilipinong "draftees".

Noong matapos ang digthyin ng Congress Amerika ang bill na "lend or lease" sa Britania, at mapagkakita ng si Presidente F. D. Roosevelt, ang mga bayang digmaang Gran Britania, Grecia at China—ay ilang humalakal ang kanilang diwa sa digmaan laban sa mga bayang totalitang. Dahil sa batas na ito ang Amerika ay magbibigay ng lahat ng klaseng armas—gaya ng bukas ng mga ammunition, tank, kanion, ammunition at pagkain sa Britania, Grecia at China.

Ayon sa mga balita ng mga kabayaran na kagagalang sa Pilipinas, ang mga tao sa Pilipinas lahat na sa dakong North ay lumang angangamba dahil sa kasalukuyang suliranin internasional; lubha na ang delikadong suliranin ng Amerika at ng Japan. Ang kanilang pangangamba ay dahil sa kahinaan ng depensa ng Pilipinas. Gayon man maraming sa mga bayang bespe de guerra at aeroplano ng Amerika na ngayon ay napopondo sa Oriente.

Upang tugnan niya ang gawa ng mga sangap ng Oriental Benevolent Association, si Gg. Philip P. Gamponia, Presidente ng asociation, ay naparoon sa Honolulu at Kauai noong buay Pebrero. Siya ay nagtaglay ng mga kaniyag sa Walluku. Ayon sa kaniyag balita na ang gawain ng asociation sa Oahu at Kauai ay mayasog. Ang mga kaanib doon ay maligay ng malubhaing pasailuhon at reception ang pangulo ng asociation.

Malapalm sa lahat, na si Jacinto de la Cruz, nagtagay cribiente ng Oriental Benevolent Association, ay nalis na ito sa Personal Department na kaniyag ng sociedad.

SA MGA KANIB NG O. B. ASS'N

Noong Enero 2, 1941, ang iniyong Pangulo at pundador na si Gg. Philip P. Gamponia, ay punimra ng isang aplikasyon at binayaran niya ang deposito na ipinagkakilala ng bayaran ulol sakunira sa seguro sa United States Life Insurance Company sa ciudad ng Nueva York na doon ang bawat isa sa inyo na may taglay ng isang upo ay madduguro ng \$250.00 sa bawat kaanib ng asociation. Ang ibig sabihin nito ay kung doble ang upo sa pagkaanib ay na siguro kayong \$750.00.

Bukod pa sa pakinabang na maybibigay sa pagkamay, ay mayroong pang maybibigay na pakinabang na kung malumpo ka at hindi ka na maring magtrabaho dahil sa lathalaing na pagkakasakit at sa osidion. Bata ng iniyong, ng sahin ang "MANGITURONG" sapagkat doon ay lathalaing lathalaing ang mga maliliwanag na informasyon tungkol sa seguro niyong.

Sa maraming buay nakaraan na pakikipagayon sa iniyong Pangulo ang kaniyag laging dalisay ng isang bawat kalook ng seguro ay: "Mabuti ba ito sa mga kaanib?" Ang kaniyag akda sa pagkamabuhay, pangulo ng nagpapaturay sa bawat kilos ng mga panauhin. Nayay pinuti sa pagkat kayo ay maroon Pangulo na isang taong dalisay sa kaniyag uri sa kakaayahan at pagkapangulo. Sa lahat ng pook sa Teritorio ng Hawaii nakita namin na ang iniyong Pangulo at ang Oriental Benevolent Association ay tunay na pangapagat at magbibigay ng matatag na pagpapuri dahil sa kaniyag paglaligking sa kaniyag mga kabayaran.

Si Gg. Gamponia ay lahat niyang napakita, na ang kaniyag isang mahalagang bagay. Sa kaniyag pangangasiwa at paruan sa Oriental Benevolent Association ay naging modelo ng mga asociasyon ng kaniyag ng benepicio. Ang mga profesional na taga-pagbig ay nagpapaturay na ang kaniyag pangangasiwa sa Oriental Benevolent Association ay walang anomang alingalang, at ang mga paruan na ginagamit sa pagtatag ng iniyong salapi ay mabuti kay sa lahat na makikita saan man. Sa ngayon mabiyay na pordasyon ay maring itatag ang organisasyon ng pagpapaguran. Kailangagka namin na kami ay mayroong kasalagang parte sa makatutag na iniyong gawain. Sa lahat ng mga wat kaanib ang iniyong Pangulo ay itatagay niya ang mga sasagana sa iniyong kapakinabangan.

Ang iniyong lungs.

LEKSION

SALITANG PANGARAWARAW SA WIKANG TAGALOG

I. UNANG PANGKAT

BATA AT BINAG

- Magandang araw po sa iniyong lahat kompadre, komadre.
- Magandang araw po nanat; magtulay at umupo po kayo.
- Kami po sana ay mayroong sadaya sa inyo.
- Sabihin po niyong ang iniyong sadaya.
- Kung maari po sana ay dumalok kayo sa aming kumintang handa sa pagkabinig ng pamangkin natin.
- Malaki ba ang gagawing function sa handaan?
- Hindi namat masiladong-malaki.
- Mayroong bang mga panauhin na manggagaling sa ibang lugar?
- Mayroong laman mga ilan.
- Ano ba ang alituntunon ng baybaling pagpapaguran?
- Bukod pa sa banda, nagkakaron din ang mga lathalaing, itingting at sayawan.
- Sino ang mga tumutulong sa paghahanda?
- Maraming mga kaibigan mahahanda ng tumulong.
- Kailan ba sisimulan ang kasaysayang-gagawin?
- Sisimulan sa Sabado ng gabi.
- Sino ba ang mangungulo ng pagbig?
- Si Gg. Juan Palma ay siyang mapagkakilala ng mamahala sa pagbig.

(Itutug sa susunod na edision)

C. M. PETERS

FUNERARIA

EMBALSAMADOR

MAIPALAKA TI PAGBATAY KA AGITI

MAIPALATOD SADIAT FILIPINAS.

Funeraria Tel. 4261

Res. Tel. 5285

MAKINILLA NGA UNDERWOOD

DE MALETA KEN NAPABARO

Makagaling Kayo 15 Mainituan

A Mabayaran. Pansaya yo \$11.00

Ret \$5.00 Met 14 Bindula

BUSINESS EQUIPMENT CO.

Kadena Laeng Ti Post

Office Dito Walluku

16 Intinglang Makinilla

Adda Libre Nela Libre A Pasadahan

The UNITED STATES LIFE INSURANCE COMPANY

in the city of NEW YORK

Steadfast since 1850

BRAINARD & BLACK, General Agents
Merchant St., Honolulu, T. H. Phone 1367

Represented By

ANTONIO J. MONTILLA, HILO

PEDRO ALLEGRE, HILO

L. Q. CALDERON, PAHALA

ANTONIO RANIA, WAIALUA

GIL C. GILLARDO, KILAUEA

MARIA RANIA, WAIALUA

JOSEPHINE VALDERAMA, WAHIAWA

TO THE MEMBERS OF THE ORIENTAL BENEVOLENT ASSOCIATION:

GREETINGS:

ON JANUARY 2, 1941 YOUR PRESIDENT AND FOUNDER MR. PHILIP P. GAMPONIA SIGNED THE APPLICATION AND PAID THE BINDING DEPOSIT PREMIUM FOR AN INSURANCE CONTRACT WITH THE UNITED STATES LIFE INSURANCE COMPANY IN THE CITY OF NEW YORK WHEREBY EACH OF YOU WERE INSURED IN EVENT OF DEATH FOR \$250.00 FOR EACH MEMBERSHIP YOU HOLD IN THE ASSOCIATION. THIS MEANS THAT IF YOU HOLD A DOUBLE MEMBERSHIP YOU ARE INSURED FOR \$500.00 AND IF YOU HOLD A TRIPLE MEMBERSHIP YOU ARE INSURED FOR \$750.00.

IN ADDITION TO THE DEATH BENEFITS THERE ARE LIBERAL DISABILITY BENEFITS IN EVENT YOU ARE DISABLED FOR LONG PERIODS OF TIME FROM EITHER SICKNESS OR ACCIDENTS. PLEASE WATCH THE TI MANGITURONG; FROM TIME TO TIME IT WILL CARRY INTERPRETIVE INFORMATION ABOUT YOUR INSURANCE.

THROUGHOUT THE MANY MONTHS OF NEGOTIATIONS WITH YOUR PRESIDENT HIS CONSTANT STANDARD OF MEASUREMENT OF EVERY OFFERING OF INSURANCE WAS, "IS IT GOOD FOR THE MEMBERS?" HIS RECORD OF CONSTRUCTIVE LEADERSHIP WAS EVIDENT IN EVERY ASPECT OF THE NEGOTIATIONS. YOU ARE TO BE CONGRATULATED UPON HAVING FOR YOUR LEADER A MAN OF SUCH OUTSTANDING QUALITIES OF ABILITY AND LEADERSHIP FROM EVERY PART OF THE TERRITORY OF HAWAII. WE FOUND THAT YOUR PRESIDENT AND THE ORIENTAL BENEVOLENT ASSOCIATION WAS HELD IN HIGH ESTEEM AND GIVEN THE HIGHEST ACCLADE FOR SERVICE TO HIS COUNTRYMEN.

MR. GAMPONIA HAS SHOWED, CONCLUSIVELY, THAT HIS TRUSTEESHIP OF THE ORIENTAL BENEVOLENT ASSOCIATION IS A SACRED MATTER. HE HAS MADE THE ORIENTAL BENEVOLENT ASSOCIATION METHODS A MODEL FOR BENEFIT ASSOCIATIONS. PROFESSIONAL INVESTIGATORS SHOWED BEYOND ALL DOUBT THAT HIS ADMINISTRATION OF THE ORIENTAL BENEVOLENT ASSOCIATION AND THE METHODS USED IN THE ACCOUNTING OF YOUR FUNDS ARE THE BEST THAT CAN BE FOUND ANYWHERE. UPON THE FOUNDATION SO WELL CONSTRUCTED A GREAT SERVICE ORGANIZATION WILL BE BUILT. WE ARE GLAD TO HAVE HAD A SMALL PART IN HELPING YOU DO YOUR JOB SO FAR. WITH THE COOPERATION OF EACH MEMBER YOUR LEADER WILL CONTINUE TO BUILD FOR YOUR BENEFIT.

VERY TRULY YOURS,
BRAINARD AND BLACK

KA DAGITI KAMKAMENG TI ORIENTAL BENEVOLENT ASSOCIATION:

KABLAAW:

DI ENERO 2, 1941, TI PANGULO KEN NAMANGON TI SOCIEDAD YO, APO PHILIP P. GAMPONIA, FINIRMAAN NA TI KASURATAN A PINAGDAWAT NA TI PANNAKAISIGURO TI ORIENTAL BENEVOLENT ASSOCIATION, KET BINAYADAN NA MET TI PAUNA NGA-NAMATALGED ITI KATULAGAN ITI BIANG TI THE UNITED STATES LIFE INSURANCE COMPANY TI CIUDAD TI NEW YORK, ISO NGA NAKAISIGUROAN TI TUMUNGAL MAYSA KA DAKAYO ITI \$250.00 ITI TUNGAL TUGAW NGA INNALAYO, ITI ASOCIACION NO KAS UMAPAY NI PATAY, KAYAT A SAOEN DAYTOY, NGA NO DOBLE TI TUGAW YO \$500.00 ITI NAKAISIGUROAN YO, KET \$750.00 MET NO TRIPLE.

ADNAO PAX ITI BENEFICIO TI IPAPATAT, ADDA NAISANGAYAN A BENEFICIO YO NO KAS DI KAY MAKAPALBALINEN NGA AGTRABAJA ITI PAMAYAGEN A PANAWEN A MAIPUON ITI SAKIT WENNO DESGRACIA. KIDDAWEN MI NGA SIMPOAN YO NI TI MANGITURONG; MAIN-INT TO NGA MAIPALAWAG TI MAIPAPAN ITI PANNAKAISIGURO YO.

TI KABAYATAN TI PANNAKTUTULAG TI PRESIDENTE YO, APO PHILIP P. GAMPONIA, SIAGNANAYON LA IDI NGA PINANPANUNOT KEN INUSUSIG NA, "MAKAPAIMBAG KADI KA DAGITI KAMKAMENG TI PANNAKAISIGURO DA?" TI PAKASARITAAN TI PANAGDALAN TI PANAGPANGPANGULO NA NAIPAKITA TI KINATAENENG NA ITI AMIN NGA IMPAPAGNA NA NGA ARAMID, REBBENG YO UNAY TI MAKABLAAWAN, GAPUTTA ADDAAN KAY ITI KARUPRUPA YO NGA NALATAK TI KASASAAD KEN KABABALIN NA KEN NAIMBAG A MANGIPANGULO. ITI AMIN A SULSULI TI TERRITORIO TI HAWAII NATALUNTONAN MI NGA TI PRESIDENTE YO KEN TI ORIENTAL BENEVOLENT ASSOCIATION NASUDI TI PANNAKAIPATPATEG DA, KET NAKAPALAY DA METTEN TI SAAN A MABAYTRAYADAN A PANAGSERVI NA KA DAGITI KADAGANAN NA.

NAIPAMATMAEN NI APO GAMPONIA, KET AWAN TI PANGDWAANEN, A TI PANNAKATALEK TI ORIENTAL BENEVOLENT ASSOCIATION KEN KWANA ISO TI NASAGRADOAN A BANAG, NAPAGBALIN NAN TI ORIENTAL BENEVOLENT ASSOCIATION A KAS MAYSA NGA PAGWADAN ITI PANNAKAIPAPAGNA DAGITI TIMTIMPUYOG A PAGITTINNULONGAN. DAGITI MAMASHIRI NGA NANGUS-USIG KA DAGITI NAGAPOANAN NI APO GAMPONIA ITI ORIENTAL BENEVOLENT ASSOCIATION ILAWLAWAG DA NGA AWAN DWADWA NGA TI PANNAKATARIPO DAGITI CUENTAS KEN GAMENG TI SOCIEDAD ISO TI KASASAYATAAN NGA AWAN KAPARIS NA ITI URAY SADIOMAN DITOY HAWAII, ITI DAYTOY NGA TIMPUYOG A NASYAAT TI PANNAKATARIPO NA, AD-DAN TO DAKKEL NGA IMBAG A MAPARNWAY NA.

MAPARAGSAKAN KAM-UNAY ITI KINAADA DAYTOY BASSET A MATU-LONG MI KA DAKAYO TI PANNAKARAGPAT TO ITIY IMBAG A IN-KAY TAKUPAGLAKAMAN, KET BABAEN TI PANNAKITTINNULONG TI TUMUNGAL KAMENG TI PANGULO YO SAAN TO KASARDAY A MAMA-DAKKEL TI IMBAG A LAKAMEN YO.

TOY SIPUPUDNO KA DAKAYO,
BRAINARD & BLACK

SILULUKAT A SURSURAT

982-1213 Interior, Manila,
Febrero 22, 1941

Oriental Benevolent Ass'n.
Wailuku, Maui.

Appo nga Mangiturong:

Kadagitoy nga kanito diak maipada iti nalaus unay nga ragaakho nga awan pumada iti pannaakawit toy surtayo agmanan nga itoy insipit yo nga money order nga isa nga sangka basist piman nga bagas dagiti adu nga rigirig ko idi addak pay dita Hawaii.

Als Appo, diak kausubalitan ti adu unay nga anep ken inkey ragaakho molesta iti kada bulan ta diak ket unay nang-uray iti nabayag nga aldaw, ket pagiamanak iti panna-kaawat kon itoy naikari nga beneficior isu nga nangit iti dahle nga tulog toy kinapobrek nga ag-biag, ket diak kausubalitan Appo iti imbag yo nga Mangiturong iti daytoy nga Timpuoy, ta no saan nga daytoy, awan koma iti kastoy nga kantidad iti naumrong ko.

Sapay koma ngarud iti Dios Apo ta bareng dagiti aldaw nga ud-idi na ket intay to man met la koma makapagkikita ken aglakadaa iti daytoy nga Timpuoy, ta no kas pagkikita ti Dios Apo nga kastoy la ti pika ken kaslakid, iti saan unay a mabang, simbul ak man met laengen dita Hawaii.

Kastan ket komusta kay unay iti adu.

Toy kastoy yo,

MARIANO S. LABABIT

517 N. Vineyard St., Honolulu
Febrero 12, 1941

Oriental Benevolent Ass'n.

Wailuku, Maui.

Appo nga Mangiturong:

Nag-suratak ta yammok nga diak pay laeng mapatubit iti agawid saday dagu nga nakayannan ko man pay riumaren ti narando idi pakdaar 64. Dayta ngarud nalaki nga beneficior, iti ponoy-poy laeng koma ita fondo de reserva ta balwak to iti agpakamomo manen iton adda weno madaron iti pangadua nga tawen ko ta mabalin nga dakkak to met laeng iti magu-odak nga beneficior.

Kastan ket komusta kay amin dita nga awan iti labas.

Toy sablin,

EUFEMIO BICERA

Lanai City, Lanai

Febrero 18, 1941

Oriental Benevolent Ass'n.

Wailuku, Maui.

Appo nga Mangiturong:

Sidayayawak unay nga mangipakaammo kadakayo iti saan ko pay laeng a pangatulo a unawat iti beneficior ko man pay riumaren ti nagan ko a patulongan iti pakamomo No. 66. Pangap ko a anuan pay laeng iti maki-trabaho iti biang toy plantacion nga pakitartarabajaok, ket agpakapakaast-ak ngarud ita adu nga panganganus yo ta inayon yo koma pay laeng ti nasa-o nga beneficior ita fondo de reserva ta aglayannan met laeng nga mienbro, ta bareng ipaibos ti Apo nga manaymak pay laeng la ti nasa-o met laeng a pangap ko kadagitoy agur-unay kaniak saday dagitayo nga Filipinas.

Toy si-ayat unay.

NARCISO MONIS

Wailuku, Oahu

Marzo 17, 1941

Oriental Benevolent Ass'n.

Wailuku, Maui.

Pateg unay nga Pangulo:

Babuen iti daydi pamagavisok kadakayo malpangap iti pangawid ko koma sadi Filipinas idi bulan ti Septiembre itay kalalaban a ga tawen, Appo nga Pangulo, dawatek pay laeng koma kadakayo a ita ket saanak pay laeng a makawid no man pay riumaren ti nagan ko nga mayasa koma met nga unawat iti tulog iti pagtulongan No. 64. Dawatek ngarud nga tipon yo koma pay laeng ita fondo de reserva dayta beneficior ta balwak to manen iti agpakamomo no maninon.

Toy kastoy yo nga malpangap,

PERFECTO SABELLA

Barru, I. Norte,

Febrero 20, 1941

Oriental Benevolent Ass'n.

Wailuku, Maui.

Appo nga Mangiturong:

Iti surtayo nga nakalukonan ti Postal Money; Order nga kadagupon ti \$300.00, unawat kon, ket kalpasan na kunak toy manabulit.

Daytoy iti ayat nga diak kausubalitan iti tukel nga intayo angkanganan kangranon kadagitoy Appo nga Mangiturong ta dagiti kabeslitan ti basist nga beneficior, nangalpa met laeng nga awan iti kuring na.

Sinay iti Appo a makasulit ak to man met laengen dita ta laeng ita adu nga man met laengen aglakadaa. Kastan ket komusta kay amin unay.

Toy pagayay yo.

REGALIO ANCHETA

Barrio Dibua No. 59, Laoag, I. Norte,

Febrero 20, 1941

Oriental Benevolent Ass'n.

Wailuku, Maui.

Appo nga Mangiturong:

Agpangawid unay kadakayo Appo nga Ofisiales pangang-

AYAT ITI TATTIAO PLANTACION

BITLA NGA IMPAAY NI APO ROBERT TAYLOR A DIRECTOR TI RELACIONES INDUSTRIALES TI PLANTACION TI WAILUA SADIAT LION'S CLUB

(Tuloy iti Panid 5)

kangrunan nga ammoon, nga ti taodan ti ragaak a malakaman isao toy pannaakawit nga dagiti tattiao nga agtrabaho ken ka adda da met a makipagpangunot ken ka agtrabahan dagiti paprikotken da, ket silinaaman da nga makalak-an ti bang-ar. Isao dayta ti gampanganan mi a maparaway iti biang ti industria ti ascar ditoy Hawaii, ket isao met ti pannaakawit nga ammoon nga isao unay nga isao la-isao la-isao.

Iti pannaagragasak dagiti tattiao iti pagtrabahoan ken iti uneg ti balbalya da, saan nga unay nga isao la-isao la-isao. Masapul nga ipanuposan ti pannaakawit na. No daduma, uray inamaan a makapagragasak-unswaga nga saan met ti kapilitan ti pannaagbaraan manen ti pangpangunot iti unisio nga aramiden. Gapuna nga pannaakawit na met unay nga malikan dagiti trabahadores ti waywaya da nga mangpalawag itay adda iti pangpanunot da, ket isulsoid da met kuma dagitay inamaan da nga makapalmag. Dagita nga pangpanunot—no makita nga mabalin ket rumbeng nga ar-

May 5, 1941

Mr. Philip P. Gamponia

President, Oriental Benevolent Association

P. O. Box 514

Wailuku, Maui

Dear Sir:

It has come to our attention through your Honorable Cayetano C. Ligot that the Oriental Benevolent Association has just completed six years of successful operations, and on May 3, 1941 entered upon its seventh year of usefulness to its thousands of members throughout the Territory of Hawaii.

We hasten to congratulate you and your association and wish for you and your associates greater success in serving your many members in the years to come.

We feel sure that your aim to serve will merit the continued confidence of your members and the community in general.

Very sincerely yours,

JEN FUI MOO,

Secretary.

runa kenka nga Mangiturong, malakadna ni Apo tayto nga Dios ti pangatungpal na kaniak ti bunga dagitoy nga ragrasak ko weno Timpuoy tayto nga aglakabast. Sapay koma ni Apotayto nga Dios ta manayon pay iti biag tayto nga agnagapda, ket makasulit kam iti saan unay nga mabagay dita Hawaii ta datay to man met la aminen iti aglakadaa.

Ta no daytoy nga Organizasion, paneknekakon iti kinasaya na ta na awat ko la ngaruden ti bunga daytoy nga Timpuoy, isay daytoy ti dagup na, justo nga imen nga nangit ditoy Filipinas (P600.00) agraman di imma. Manipud ita saan ko a patien ti adu nga sasa-o ti adu nga tattiao nga mangpindit iti daytoy nga Timpuoy nangnganganan ngad la unayen ni EUGENIO SORIANO dita Wailua Plantation ta isa la ngarud iti nagianak iti basist nga aldaw. Sapay koma ta saan nga agaba ti pakasartitan daytoy nga Timpuoy no di ket ngumalo la nga ngumato ta lapno nadadag to manen iti pakasartitan na nga nasayaat nangnganganan ditoy dagitayo nga Filipinas. Kadagitoy oficiales ti oficina, paneknekan da unay unay nga nasayaat daytoy Oriental Benevolent Ass'n.

Kastan ti yamno toy natunon nga kastoy yo nga agkomusta Appo nga Ofisiales nangnganganan kenka Apo nga Mangiturong, ken dakay pay met amin nga kakabast ko, pagiamanak unay ti playo nga kas met kadakam ditoy.

FLORENTINO ANCHETA

ROQUE ANCHETA

P. S. Kastan met iti inawat na ta naggeddan kam ngarud nga agama P600.00 Filipinas agraman daydi imuna.

Barrio 23, Laoag, I. Norte,

Febrero 5, 1941

Oriental Benevolent Ass'n.

Wailuku, Maui.

Diak kalipetan nga kakabast ko:

Sapay koma ken Apo Dios ta naplakay koma amin dita nga masangpetan toy silii unay nga surat ko, ket no siak met ditoy, kastan ket unay ti nasa-o nga Apo, naplak met ita adu nga mamabulos, ket kalpasan na, kunak toy sumaganad: Pangup iti nag-suratak iti Oriental Benevolent Ass'n. awat ko ti indadumak illo nga surat yo ken kastan met iti malpangapa. Mayay pay kakabast ko nga ipadmag ko kadakayo nga iti uneg daytoy patukeg nga surat yo, nalukon met ti mofey order weno Giro Postal nga agdagup iti \$300.00, ket sapay koma iti Dios Apo ta manayon koma met ta anus yo nga manararawidwid iti Oriental Benevolent Ass'n. Sapay koma ta lumabang koma nga agsantak ti nangnganganan nga sangta toy nadalus nga pangatimpuyog tayto nga aglakabast ket rumamot koma met ti naragask nga pangkakabast ken napudno nga pammati dagiti mayat nga maki-kabast kadakayo.

Kaligugamak met iti unay uniboli ditoy ta unay ko ituloy iti makipagragasak ita nasam-it ken nakaya-ayo nga pangakakadua.

Kastan ti yammok kadakay amin nga kakabast ko.

Toy di malpait iti agnayanon,

REGINO PASCUAL

napasamak mi dagiti Wailua. Ti saan a nagti-lay a panakalagaran ti kasta nga aramid, kabatogan ta ti kankayon a pannaakadmay iti pangbiag ken pangpanunot dagiti rinibio a tattiao. Isao dayta, kay kuma nga ayat ka dagiti tattiao nga adda iti plantacion—isao dayta ti trabajo, ket diak kayat a masekut itay trabajo ti siashomon ka dakayo.

Karwayan na ka dakami, ti ragaak nabatay laeng iti may-maya nga punganay a panunot: sueldo ken horas. Tumungag mayasa mabalin nga agduduma ti pangpanunot na, ngem iti lansa da amin isao pay pannaakapagin-aw ti panunot a mangbanag no kasano ti kawadad ti ganaben, no kasano ti kankelken ti magatang na nga agpaysa iti pagin-awan ti familia mi, ken no mamn-an nga aldaw a paglakada-aman mi, weno adda met la pakapagagilwanan mi. Dayta ti pudno unay nga maaramid, uray no sangasagot weno sangarbi to ganaben ti isao iti mayasa nga bulan.

Sadiay Wailua, nabatay ti pangatunganganan iti kapagpet ti matrabajo. Babuen ti padpadan ken palpalit, tunggal kita ti trabajo manis amin a kasasaad na ken pannaakapag-tungpal na, kas malandad iti papel a pakasartitan na. Daytoy nga papel ipasidmag na met ti amin a kabaelan dayta nga trabahador, ket babuen ti mayasa nga sistema ti pammatag ka dagiti tumunggal kita ti malpakat a kabaelan (panunot, salun-at, lung, kabaelan ken daduma pay) mabalin a patnaen ti kapagpet dayta nga trabajo, ken no ania ti manrayan a bungenan ti aramid na.

Maaw-arawan yo ita nga daytoy nga aramid saan a putepud, no makunak nga adda agnayan-anay a tal-lo gasot daw-pulo ket lima nga kakita dagiti matrabajo iti inuusanan mi—tunggal mayasa ka dagitoy a trabahador kasapalan na ti mayasa nga papel a pakasartitan. Ngem dagitoy a pangpangpang na ti makasartitan a pannaakadagan ti mangtrabaja, ket malikan met iti malitupot a pannaakapagpangunot ken pannaakawit iti biang ti agpaggagat, iti uray ania nga horas, no kas inamaan na nga dakkakal pay kuma ti kaikarian na nga tangdan.

Uray pay no dagit sinagayasa nga trabajo saan a nabatay iti pangatungpal nga pangatunganganan. Adtoy ti mayasa nga malpang a pagpangnganganan: malpang iti pang-kalayan iti uneg ti kaunanan. Makuta yo ngata nga agpaggada ti malpangad iti tunggal mayasa nga agkalay. Ngem no imangyo to agpangunot, makita yo nga di mabalin a kasta ti maaramid. Dagiti pamasno weno ruurot malanglang-ay ti nagdakkal da iti mayasa nang unay ngem iti sabasaball—ti dagiti daduma nga kel-lang waruka unay, idinto ta mangti-rang ka dagiti sabasaball, ket mabalin met nga agbalit ti tunggal dagiti nga dagitoy iti uneg ti mayasa nga rabli kape iti pangatungpal na. Dayta ti gapuna nga adda agnaganon a mangpaggada ti kapagpet dayta nga trabahador. Daytoy nga agnaganon agbalit a masapa iti tumunggal bigat, ket amirisen na ti kasasasad dagiti trabahador ken pagtrabahoan. Ngard, ni agkalay iti mayasa nga lugar a kasameken ti samsam-dakkakal met laeng ti ganaben na ngem: tay agkalay iti karasyon, no agpaggada da iti kalawa ti kalayan. Mal-sarikit laeng daytoy tapno mamnoon yo nga ipakat mi ania a kabaelan mi a mangti ti kapagpet ti trabahador, ket matungangan met tay obhero ti karbengan na. Mabalin ko nga kasaden kuma ti pagpangnganganan ko a mangipanekek ti malpang a pangatunganganan, tapno kapagkapanan yo no kasano ti pannaakapagpangin mi iti pangbiag dagiti makitaggagad. Pagasasasarak koma nga ipalawag ti kasasasad ti tumunggal mayasa nga tegged, ket inamaan a mapasidagay kape, agpaggad to tumunggal mayasa nga trabahador adda pakapagmatagan nga daydi kadadanan a pangatunganganan, nga "tay maldit isao lattan", nabaliwanen ka dagiti kabaronan ti malpangapa, isao nga pakabalin na nga unamno no ania ti gapuna nga kasta laeng ti tangdan na, no kasano ti kabatogan dayta nga tangdan iti agdinama nga kasasasad ti kompania, ken no ania ti mabalin na nga pamusposan tapno mapasayaat na ti ganaben na. Ket no ipakat ko amin daytoy a tiempok a manarita ka dagitoy a barbanag, mabalin nga uray dakkakal pay ngem kasudwa na ti diak malisarta ka dakayo. (Manlutoy To)

Papaala, Hawaii

Marzo 17, 1941

Oriental Benevolent Ass'n.

Wailuku, Maui.

Appo nga Mangiturong:

Adtoy manen toy natunon nga surat ko kadakayo agpaggad ta adda kaniak ni babawi iti innak koma pangagad sadi Filipinas agpaggad iti saan ko nga kayat a panawen dagiti nag-kadua nga kargok.

Inayon yo koma pay la ngarud dayta beneficior iti fondo de reserva ta naiyagaw pay laeng ti nagan ko a matulongan koma idi call 64 ta diak patuloyen daydi gandat ko koma nga agawid.

Kastan ti masao toy natunon unay nga kastoy yo,

Mismo nga agasao-o.

JUAN MADRIAGA

Makawao, Maui

Marzo 18, 1941

Oriental Benevolent Ass'n.

Wailuku, Maui.

Appo ko:

Kayat ko nga ipakaammo kadakayo iti saan ko pay laeng nga pangatulo nga agawid iday ingronen tayto nga dagit (Filipinas) no man pay idi pay laeng pakdaar No 63 iti pannaakawit toy nagan ko a mayasa a unawat koma iti beneficio.

Dawatek ngarud Appo, ta ibilang dagit met laeng nga mienbro nga kas idi punganay, ket sapay koma Apo ta dagitay raga yo nga mamabulos kaniak ket kastan to met la koma madanun manen iti innak pangatungpal.

Toy agatuy met la nga mienbro,

SIMON MENDEZ

**TAGA AMIANAN TI LUZON
AKOEN DA TI PAMALIWAN
TI CONSTITUTION TII E**

NASAPOL TI PANNAKAILAWLAWAG A NAIMBAG DAGITI
NAIGAY-AT A PAMALIWAN TAPNO MAANAG NG
NAIMBAG DAGITI UMILI TI PAGIMBAGAN

Idi nagsabi, sadiay Manila ni Floor leader, Mdy. Quintin Paredes, kalpasan ni dua nga aldaw nga ipapan na pang-
kampania iti deppar ni amianan ni Luzon, mapapan iti panna.
kaanamong dagiti malbalbalan iti Constitution (Pungay)
Luzon) ti turay nga agdama
sadiay Filipinas, impakasama
na ken Speaker Uno, nga da-
giti kasta amianan malalin nga
apinsan a mangsapaoyot na
agipin pakabalbalan ti Pun-

Idi Marles, ayaw 21, rinam-
bikan ti Rotary Club ti Aldaw
Dagiti Naciones, ket dimmar-
ay met amin dagiti amin da-
giti taga sabsabali a dagdagda
Ti rambak naaramid sadiay
Young Hotel Roof garden, iti
kabayatan ti pansagdawan, dagiti
kamkengneng agrarian met
suarangrelli.

Kalapanan ti tala ti presidente ti mapapan ti rambak a nararind, ket panagtaginayon nangumang na ti panagtaginayon ti urnos ket panagpipinatag dagiti amin a nasyon na agnaded tiyo purpuro ti Hawaii, naisagdag dagiti sabali ket cencenata, na isuda dagito sumagmamad.

Dagiti taga Escandinavia awag na iti biang ti ragop da-
pangidatag da' ti uppat nga giti veteranos a taga asina-
annak da nga nagtocar ti a- nan. Nakatulong met da asan-
ares ti ili da, ket nakakawwes bleista Vicente T. Lazo ken ni
da met iti pagan-anay a naka- Gobernador Roque R. Abian-
yanakan da. a nangilawar ka dagiti

Dagiti Filipino ti naisag-
nada. Dinawa ti toastmaster
ti Itakader ni Mdy. Cayetano
Ligot, lad a pannakabagi da-
giti Filipino ditoy purpuro ti
Hawaii, ket an palatara da

Miss Carmen Gavino ken Mr. Leon Lartolome a nangsala ti kabaroanan a maipakita a sala ti Filipino a managan "Purpur" ket ti naitorecord a tocar para ti ginamit ni Miss Ca-

Shamaruno a nagipabuya dagiti Japon itay, kadawyan a sala da. Napatakder met ni Mr. Soga, a nangibagi ti nacio-

nalidad - Japonesa. Nagka-
maudianan na dagiti Korea-
pos. Mayas nga ubing a la-
laki ti nagsanta iti namitlo,
ta ginusto dagiti dimmar-ay.
Sanay kuma ta ti kallikagom
Jefferson dayi' taza na ti
itcha, ket ni Washington nag-
saludsod ken kwana no ania't
gapuna nga impattagan na pay
laeng idinto ta adda met idi
sibay na dayi' yan ti itcha a

dagiti taga Rotarians isô ti ag-
tallinaad iti puspusot' tattao.

tas... Saan da a kayát nga arakupen a mamipinsan iti dayta a nangato a tarigagay. Ti aldaw kas balitók, ti pagarian ti Dios napatpatg pay.

ti Businessman ti leccion
tayô ginatang na ti kaimba-
gán a perlas. Ania ti kaim-
bagan a perlas nga masapol
tapno iso pakapayan ti biag?
Masapol ti amin a sacrificio—
dagiti tattao iti distrito da-
ket dagiti taga Senado isuda
met ti agpanunot ka dagiti
maipapan iti sangkadasaan.
Inlawlawag na met, no ania

Isa ito pangarukobak a napudno
ni Dios; isa ito pangangsu-
ken Jesu Cristo; isa ito pang-
inayun-ayut idi mayna ken
mayna kas pangagat ni Crio-
to ka datayn."

KAMKAMENG TI O. B. A.

kat dayta napateg unay a kalintangan ti tao nga pamagvotos.

adda laeng aw-awatan na nga
 no a kakebebat, nangrangruna
 sabali nga Islas nga sadu nga
 nang nga umawat; ket ulitin mi
 di nan to matalin nga awatan

nga ti Oriental-Benevolent As-
socation umawat. ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ <

to imabalis a sungbatan dagi-
Inceran; Secretize.

100

TI MANGITURONG

WAILUKU, MAUI, T. H.

PHONE 6635

P. O. Box 514

Entered as second-class matter November 23, 1937, at the Post Office at Wailuku, Hawaii, under the act of March 3, 1879.

MONTHLY PUBLICATION BINULAN A MAINADIT

P. O. BAYAD

Makatawad \$1.00

PHILIP P. GAMPONIA

Publisher

D. R. GAMPONIA

Editor

Pamanunotan

TI NEGOCIO ISOT MANGRAKAK URNOS

Maaw-awatan unayen ka dagitoy nga aldaw, a ti kang-ruman a makaipagpiti pagpuraan ken pagpugubatan dagiti nacioces, ditoy lubong awan sabali no saan nga iti panakapagpaga ti negocio, industria man wenne comencia. I ti kasta nga kanyayan dagiti nacioces masimamit ken makina met dagiti tallo ken compania nga agkikbal-tang da ti panakapagpaga dagiti negocios da, no makina da a kumuring ti ayos ti kanyayan ti pangrang-ay da.

Maitutop ngata nga kasta ti maaramid? Naikallintegan ngata iti imatang ti tao, I ti Dios ken iti gobierno, no kas dagiti dadakel nga tattaw wenne compania lenggenes ken ipayapay da ti kallintegan dagiti babasit a tattaw wenne tintimpoyog a sikakalikom met nga agbiag ken rumang-ay? Babasit ti pamanunotan mi, saan a maitutop, saan a naikallintegan, ken saan a maitutop iti lalad ti pangbiag. Dayta aramid isd ti maydes, no mabalin, ket inapayapay a padoon, no la ket pakabalin.

Kangrunaan la unay a sapuyoten ken taribinibin dagiti babasit ken arkapayog pay laeng ti pangbiag da nga gungunggo dagiti Filipinas. Ngem ti panakapagpaga da, ken panakataribin da saan a malpadalan iti panakarakrak dagiti babasit. Ammó mi unay a kasta ti alagaden dagiti babasit a gungunggo, ta ipagapag da iti kinapig ti da, ket awan ka dawda ti gagen wenne pamanunotan nga mangranggas ka dagiti dadakel a gungunggo. Ngem ti makadakes, isd ti panagsgod dagiti dadakel ken nakabikangan a gungunggo wenne compania nga mangpangpangpang ti pakidadanan ken pakapagpagan dagiti babasit.

Agawid nga kasta ti mangpangpang? Di kad ket kumá unibing no dagiti nga dadakel a gungunggo iwadit da dagiti nakapagpagan a tattaw da, nga mangpangpangpang ka dagiti babasit ken makurapay pay laeng, tangyan sissagana met dagiti a maksinnarog iti pangdalan ti pangbiag? No kuman amn a business a malpadalan ka dagiti Filipinas, ta saan da nga agkikinnasir ket agdindadad, mabalin a namanen ti urnos ken bal-gei.

Ngem saan a kasta ti maaramid. Dayta nakarang-ayen, kayat na latta ti agbukbok. Isapagal na latta ti panakapagpaga dagiti babasit. Dayta ti kankanyan nga anin-lan dagitiyo, ta di la mangarad tay nangay a mangpangpangpang ti mabalin na nga inay a pangpangpangpang ti biag dagiti nakurapay. Gapuna nga masapal met ka dagiti nga aldawen ti pangkaykayda dagiti babasit nga mangdalan ti biag da, no kayat da a di da marba ken immed iti panakabalin. Saanen a pasivo wenne tay la agasapara ti malpangng nga aramiden da, ngem agresivos da wenne makitupangar da met kuman. Masapal a kasta ti aramiden, tapo saan nga agpala tay mangdadan.

SAAN A BMMUTOS TI KARWAYAN

Dakkel a ragsaken mi ti saan nga panakabanan dagiti karwayan dagiti Filipinas ditoy purpuro ti Hawaii iti naladaw ka dawda nga panakapagpaganos iti banag a di pay ti rebeng iti mabuhangong ka dagiti nga aldaw.

Dagiti daw ka banagan a malpawos, "no kayaten ti pangayayan inon 1946," wenne "matibay tay pay laeng iti Estados Unidos ti America" inumanen mi unay a di pay laeng malpangng a mangpangpangpang kadagitoy nga aldaw. Ta agdindad, nay la ti panakapagpaga mi Presidente Manuel L. Quezon ti nabig a pangkiddag iti Estados Unidos ti America iti panakapagpaganod ti nasseyasat basit a pangitnangpagan, nga awan kumá ti mangranggas ti tumunggal bangir. No sapunen ti agdawat iti pangayayan pay laeng ti Filipinas iti shay ti America, saanen laeng a di makarrasan ti kapagpiti ti dawet, wenne agbanag nga awan ti panakapagpagan na nga mamipunan.

Makua ngat dagiti dadadua nga kakabast nga awan ti pakidanan kumá dagiti dadadua nga Filipino iti panakapagpagan dayta a butbutoan. Ngem maal-law da unay iti kasta nga pangpangpangpang, agsipod ta Filipino kan met a kas kakabast. Rebeng da kumá nga pamanunotan ti mangdadan ti kasta nga mangpangpangpang. No kumá pangmabalan nga awan a puyos ti mangranggas na, agulim ken kumá. Ngem no kikitian nga pakaragpagan iti nasseyasat a pangpangpangpang dagiti Filipinas a sibibig, kangrunaan dagiti napunen iti sabali a biag gapo ti panakapagpaga da ti nalilin a kalikom a pangbiag a mayas ka mayas nga nacioces nabiha, mapili kan lay a di pay ta nasseyasat ken di pay hausig.

Maal-limadmap pay ka dagiti nga aldaw, nga inon agsipod ti kabayanan ti Tilo nga aldaw, pagpapalitan ti panunot dagiti bulungan a pinulutan itan ket is-

Silulukat a Sursurat

elo The Queen's Hospital
Honolulu, Hawaii.
March 9, 1940

Oriental Benevolent Association.
Wailuku, Maui, T. H.

Gentlemen:

Herewith I enclosed a money order which is eight dollars (\$8.00) in payment of No. 52 and No. 53 calls.

I regret very much to inform you that such payments were not paid in your branch in Honolulu because the Call No. 52 was defaulted. I went to the said branch but I was advised to send these two payments direct to your main office for consideration.

Such default would not have been necessary but due to wrong influence as you have heard was no doubt the cause. And besides that, I was not able to contact your direct representatives in Honolulu. Previous to this, we have called up your branch to collect but they said they were too busy to come over.

Since I have known the location of your Honolulu branch last night, I assure you that future payments may be made promptly.

Awaiting your immediate reply, I remain with full confidence that you will consider the matter.

Very respectfully yours,

LEON P. BARENG

E-Salvador, Cagayan,

Oriental Misamis,

February 18, 1940.

Mr. Philip P. Gamponia (Pres.)

Oriental Benevolent Ass'n.,

Wailuku, Maui, T. H.

Dear Sirs:

I have the honor to inform you that I have received already your Post Office Money Order for Three Hundred forty six dollars (\$346.00). I am thanking you in advance for your honesty and simplicity. I remain,

Very respectfully,

AGAPITO CATTIL.

(By Tomas N. Catili)

Punkoli, Lahaina, Maui, T. H.

March 27, 1940.

Oriental Benevolent Ass'n.

Wailuku, Maui.

Patague mi nga Appo:

Nakapaguratak iti biang yo amin a padapada ta ipakammop ka dakayo ti saan ko pay la nga panakakuloy nga agawid sadiy Filipinas, agsipod ta ni Kayong ko urayak ta agkuyog kamin to laengen no ipalubos ni Apo Dios, isd ni Domingo Tadeo, ket dawatek koma kadakayo Appo nga Oficiales, ta dayta beneficiok ketifondo yo pay la koma iti Fondo de Reserva, ta makikadawak pay la kadakayo, ket isd la dayta ti idawdawat ko kadakayo, Appo nga Oficiales.

Toy kabast yo,

MARCELO MINA.

Hallemaide, Maui, T. H.

April 5, 1940.

Oriental Benevolent Ass'n.,

Wailuku, Maui.

Appo nga Oficiales:

Daytoy nga surat ko ipakaamno na kadakayo ti pangngibawak pay laeng iti nalpas ken a pangagreport nga agawid idlay Filipinas, ken pangsiak-am ko kumá metten ti beneficiok, kas miembro ti Oriental Benevolent Ass'n.

Toy natatlo a kabast yo,

FELIX BOMANGLAG,

Wahiawa, Bredie 2,

March 23, 1940

Oriental Benevolent Ass'n.,

Wailuku, Maui.

Pagnemak ken pagdayawak nga Appo nga Oficiales:

Pagnemak ta regta ken anep yo wenne dasia yo a nagsubalit itoy surat ko ka dakayo, nga isd nga panagdawet ken iti beneficiok ti pagnemmiembro iti agdus nga tawen itan.

Ket ngard agdawatak yamá ita nadayaw a biang yo Appo a Oficiales daytoy Organizacion nga pagkakabastan tayto, ta no koma no mabalin ituloy ko koma met laeng ti agngmiembro iti sumagmamano pay a tawen, ta itatna no papunotok, b asit pay laeng ti idarta a masangatak iti pagnemmiembro iti dua nga tawen ta iti dagup na ket \$350.00 pay laeng nga dollars.

Ket ipay ko kumá ti dakkel nga ayat ken anoy yo ta mayasak man met laengen a miembro wenne mangituloy ti rebengngan ti agngmiembro, ta itatna nakem ko manen toy mababayan nga agawid pay laeng idlay dagiti nagkayanan, malpangpangpang ka dagiti ka-Filipinas tayto nga agsubli nga umay ditoy Hawaii, ta napalao met la unay ti sasoen da nga itatna iti pangapalitan ti parik idlay Filipinas.

Ket kasta met a no daytoy pafirman yo kaniak nga idlay lo Cirie Auditorium iti pakararamiden na. No kas adda kaddipadnaan daytoy nga damag, makuná mi suganlian ti maar-aramid, ta fotolan nga unun-unay tay banag a paretolan.

ARARAW DAGITI UBBING A MAKASAPOL TULONG

P. O. Box 85,
Puunene, Maui, T. H.

Patgen mi a Kabast:-

Agsipod it di kam dwadyan nga mayas ka dagiti, naayat ken manatungloy iti pangrang-ay ken panakapagpaga dagiti agutubo nga amnó tayó ditoy gangama-et a dagi, dikam bimeng a nangiturnog kenka iti daytoy a surat tapno maidanan ken mapakaamó mi iti nasken a kasapolan dagiti agnaw a sangasapot (100) nga ubbing a Filipino isd nga agat-atender ti Escuela Dominical iti daytoy a simban.

Kadagiti nagbabasa a tawén, dagiti kamkamen ken Oficiales ti Puunene Filipino Evangelical Church, agsipod iti panakakta da nga kasapolan unay it baliy nga pakadalan dagiti nga ubbing ita ni Diosan a sursuro isd a makatid wenne makatulong kadakwada iti pangasagana da tapno agbalin da nga addaan nasayast a kadawyan ken kababalin, irugidan ti immasag a dumayay iti tulog ta tapno makapatakder ti kasapolan a baliy. Baben ngardó it ayat dagiti a kabast a nasaiteden ti tulog da, nairugin iti panakapatakder daytoy a baliy, ngem arapán pay kasta, adó pay laeng iti kurang ti kasapolan na.

Dikam ngardó agamanga nga umasog kenka ta amno mi nga mayas ka a makatungloy iti daytoy a banag, ket dayta a tulog mo eian to nga mabalin a kas pukaw mo no di ket maidulan a kas gagen, agsipod ta arapay ngardó it pakasursuran dagiti agutubo isd a yan ti namnana tayó kadagiti ulod na nga aldaw. Awán ti gatid ti kalikarom mi nga inka itulog, no di ket dayta agardó wenne agsubit ita pusog, ngem amno mi nga no dakkel it maitulog mo dakkel met laeng ti idulin mo.

Dawaten mi i nga no patulod mo ta tulog mo, ti Puunene Filipino Church ti inaganan nga umawat, ket iturong mo ditoy P. O. Box 85, Puunene, Maui.

Toy natatlo a kabast mo,

PUUNENE FILIPINO CHURCH

By E. A. CENTENO

kas recibo ti panagot-unay ko nga panatungloy ita ngar ko ita beneficiok dayta pay Appo nga Oficiales ta diak pay agawid ket laubik kadakayo ta inon mangarad ko ita ngardó akay to mangted ti sabali nga firmak. Sumangkanruna Appo nga pangulo, nga ragsaken toy nabaga nga kapununtak, isd nga makikaya pay laeng itoy a tuki a nagkabastan tayó, isd awan sabali iti innak pakidawyan wenne no pakaragpaganan nga mapan bumibisita idlay baró a Oriena tayó ditoy Honolulu, ket bimmaró toy oficina dayó ditoy Honolulu, bimmaró toy panunot ko nga aglayon manen a miembro isd nga agsubitawik manen a mangla ta beneficiok nga itay yo, ta kayat ko pay ti mamaman iti pangrang-ayon toy Organizacion tayto, ta itatna mangarad-unak iti kabast ken kapinas na, ta itay ngapan nagpawak it ka 54 isd it innak panakakita itoy oficina tayto nga baró ken napintas.

PERFECTO NARIS

Lahaina Pump, Lahaina,

February 14, 1940.

Apo Presidente,

Oriental Benevolent Ass'n.

Wailuku, Maui.

Madaydayaw nga Appo:-

Sidayawak nga mangpakaamno kenka ti panakababaw, pay laeng ti panagawid ko sadiy Filipinas, agsipod ta saanay pay laeng a sasagana.

Toy natatlo a kabast yo,

DOROTEO PANABANG

Box 286, Paia, Maui,

April 23, 1940.

Oriental Benevolent Ass'n.

Wailuku, Maui.

Appo nga Oficiales:-

Ita ipakaamno iti saan ko pay laeng a panakakuloy nga agawid sadiy Filipinas, ta kayat ko pay laeng nga ituloy iti pangantennagko.

Appo nga oficiales iti naiarik nga beneficiok, inayon yo komá iti fondo iti fondo de reservo.

Toy kabast yo,

FLORENCIO GARCIA.

Box 374, Lanai,

March 28, 1940.

Oriental Benevolent Ass'n.,

Wailuku, Maui.

Appo nga Oficiales:

Nagsuretak ti immay ditoy oficina yo agsipod ta madanonan dayti kas ko rebengngan a pang-beneficiok nga agawid kumá idlay dagi tay a nakayanan.

Ngem anyanayan appo, ta no patulog laeng ti agawid ket diak mapapagpaga daytoy apenditit ko, baig ko met laeng ti mabali a nakabast. Gapuna nga diak pay makasawid ket idulin yo pay laeng dayta rebengngan ket agtutuloy met la kumá ti pangpangpang rebengngan a ken met la idul pangayay.

Kasta met a kababawak ta salun-at yo amin, ta adda kay kumá nga katukunayanayen it adó nga kumá ni Apo Dios, tapno dagiti nga anos ken regta yo nga mangiawan it daytoy a binukel yo a pagkakabastan ken pagitnangnulan, rumangpaya ket amumudui met kumá nga agmanoy it panakababast.

Toy madadanan nga agtutugay,

Victoriano Camano.

TI MANGITURONG

LIST OF IRREGULARITIES

MISSING: June 1940 - March 1941

MUTILATED: Most of the issues available for
microfilming were heavily soiled
and otherwise damaged.
